

RAUTALAMMIN SEURAKUNTA

TALOUSARVIO 2026

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2028

Sisällys

1	Yleiskatsaus	4
1.1	Yleinen talouden kehitys	4
1.2	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	5
1.3	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.4	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026.....	10
1.5	Talousarvion rakenne	17
1.6	Talousarvion sitovuus	18
II	Käyttötalousosa	19
2	Perustelut	19
2.1	Hallinto (pääluokka 1)	20
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)	24
2.3	Hautustoimi (pääluokka 3)	43
2.4	Kiinteistötoimi (pääluokka 4).....	46
2.5.	Rahoitustoimi (pääluokka 5).....	56
III	Tuloslaskelmaosa	52
1.1	Perustelut	52
1.2	Tuloslaskelma.....	53
IV	Investointiosa	54
4.1	Perustelut	54
4.2	Investointiosa hankkeittain	55
V	Rahoitusosa.....	56
VI	Yhteenvetotaulukko.....	57
VII	Hautainhoitorahasto	58

Rautalammin seurakunta on pitkän historian omaava perinteikäs seurakunta, joka on lähes viisisataavuotisen olemassaolonsa aikana käynyt läpi useita rakenteellisia ja hallinnollisia muutoksia suuresta emäpitäjän seurakunnasta pieneksi maalaisseurakunnaksi. Seurakunta on pyrkinyt ja pyrkii olemaan ajassa kiinni, seurakuntalaisten ja kunnan elämässä ja arjessa mukana elävä jäsenensä yhteisö.

Toimintaympäristön muutos väestön ikääntyessä ja vähentyessä on haaste seurakunnan toiminnalle. Seurakunnan on tulevan tilikauden aikana vastattava haasteisiin ja sopeutettava toimintaa niin, että vähenevät resurssit kohdentuvat tarkoituksenmukaisesti. Jäsenmäärä on laskemassa alle 2000 jäsenen 1-2 vuoden kuluessa. Kirkkohallituksen asettamista kriisiytyvän seurakunnan mittareista jäsenmäärän lisäksi alijäämäisyys ja riittävä maksuvalmius ovat suuria haasteita itsenäisyyden kannalta.

Seurakunnan talous on jäsenmäärän pienentyessä kiristymässä ja alijäämäinen. Kiinteistöjä ja tekniikkaa on ikääntymisen vuoksi jouduttu peruskorjamaan ja uusimaan. Kirkon toimintaympäristön vaatimukset ovat myös lisänneet IT-kustannuksia. Henkilöstössä on tapahtunut muutoksia, mikä on alentanut vakituisen henkilöstön kuluja, mutta samanaikaisesti Kirkon työmarkkinalaitoksen palkkaratkaisut mm. suorituslisän osalta nostavat kustannuksia.

Vuoden 2026 talousarvion toteutuessa vuosikate on n. 6000 euroa ylijäämäinen. Tulokseen vaikuttavat mm. tehdyt mittavat säästöt, verotulojen arvion toteutuminen ja mahdolliset kertaluonteiset erät. Budjetoitu tulos on n. 80 000 eur alijäämäinen ilman kertaluonteisia eriä.

Tulevana toimintakautena painopisteenä tulee olemaan seurakunnan paikallisen toiminnan jatkuvuuden sekä taloudellisen pärjäämisen turvaaminen. Vuonna 2025 tehtiin yhteinen rakennemuutosselvitys Niiniveden, Rautalammin ja Suonenjoen seurakunnissa. Selvityksen johtopäätösten valossa on tulevaisuudessa syytä harkita seurakuntaliitoksen tarkoituksenmukaisuutta. Seurakunnan tilanteesta ja tulevaisuusnäkymistä järjestettiin seurakuntalaisten kuulemis- ja tiedotustilaisuus syyskuussa 2025.

Kristuksen kirkko on yhtä aikaa pysyvä ja muuttuva, tätä se on myös Rautalammilla. Seurakunta tulee olemaan elävä ja yhteisöä kokoava voima myös tulevaisuudessa, kun sitoudumme yhdessä toimiaan sen eteen.

Emilia Jalkanen

Jaana Pakarinen

vt. kirkkoherra

talouspäällikkö

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden käännettä parempaan on ennustettu jo pitkään, mutta käänteen ajankohta on siirtynyt jatkuvasti eteenpäin. Uusimmassa Suomen pankin ennusteessa (12.9.2025) kasvun arvioidaan jäävän 0,3 prosenttiin. Inflaatio, kulluttajahintojen vuosimuutos, oli 0,5 % elokuussa 2025. Inflaation ennustetaan pysyvän lähellä 2 prosentin tavoitetta vuonna 2026.

Suomen talouskasvun ennustetaan vahvistuvan vähitellen vuodesta 2026 alkaen, mutta työmarkkinatilanne jatkuu vaikeana. Työttömyysasteen ennustetaan vuonna 2026 olevan 9 prosentin luokkaa. Pitkäaikaistyöttömyys uhkaa nousta hyvin korkeaksi. Bruttokansantuote kasvaa elo- ja syyskuisten ennusteiden mukaan vuonna 2026 noin 0,5-2 prosenttia.

Seurakuntatalouksien talouden kehitys

2024 Verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa (16 %).

Vuodelle 2025 on ennustettu merkittävää kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee. FCG:n toukokuisen ennusteen mukaan verotulot nousisivat koko kirkon tasolla noin 6,7 % vuonna 2025 ja 1,7 % vuonna 2026.

Vuonna 2024 Rautalammin seurakunnan kirkollisverotulo kasvoi 2,7%. Kasvua on toteutumassa myös vuodelle 2025. Vuoden 2026 talousarviossa on käytetty kirkkohallituksen 05/2025 julkaisemaa ennustetta 645000 eur.

Kirkollisvero kirjataan maksuperusteisesti.

Valtion rahoitus

Hallitus on esittämässä, että evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan kertaluonteisesti 9,8 miljoonalla eurolla sekä vuonna 2026 että vuonna 2027.

Kirkolliskokous päättää valtion määrärahan jakoperusteista seurakunnille vuosittain.

Kirkkohallitus on ohjeistanut yleiskirjeessään 33/2024, että valtion rahoituksen leikkaus tulee kattaa hautaustoimen maksuja korottamalla, koska kirkollisverotuloja ei tule käyttää hautaustoimen kulujen kattamiseen.

Myös Rautalammin seurakunnassa tullaan käymään läpi hautaustoimen hinnoittelu ja kustannusten kohdentuminen. Valtionrahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Rautalammin seurakunta saa vuonna 2025 n. 76000 euroa. Talousarviossa 2026 on käytetty lukua 68 000 eur (-9,6%)

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan negatiiviset mittarit Rautalammin seurakunnalla ovat alijäämäinen tulos ja alhainen maksuvalmius, jäsenmäärä on laskemassa parissa vuodessa alle 2000 ja valtuuston koko on enää 13 ilman varajäseniä.

Myös vanhojen poistoaikojen lyhentämiseen on suositus, mikä toteutuessaan tulisi vaikuttamaan myös taseen voittovarojen kääntymiseen positiivisesta negatiiviseksi.

Seurakunnan maksuvalmiutta helpottavat mittavat tehdyt vuosisäästöt ja mm. lainanlyhennysten maksuohjelman pidennys. Uusi metsätaloussuunnitelman 2027-2036 tulee olemaan jälkipainotteinen, jolloin metsää on tulossa enemmän uudistushakkuuikään.

Seurakunnan toimintaa ja hallintoa on hoidettu hyvin. Strategia ja suunnitelmia päivitetään ja vaaleille pyritään saamaan näkyvyyttä ja sitä kautta riittä-

västi luottamushenkilöitä ja varajäseniä. Hallinto ja toimintaa pyritään jatkosakin hoitamaan huolellisella asioiden valmistelulla ja henkilöstön jaksamisesta huolehtimalla.

Henkilöstökuluissa 2026-2028 osaltaan nousua aiheuttaa siivouksen siirtymisen oman tuntityöntekijän tehtäväksi siivousfirman sijaan. Henkilöstökulu suhteessa toiminnan kuluihin kasvaa, mutta muutos tuo merkittävää vuosisäästöä, kun siivouksen osto jää pois. Painetta henkilöstökuluihin tuovat Kirkon työmarkkinalaitoksen (KiT) sopimusehdot.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio 2026
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaahan ylläpito- ja hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito- ja hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Hautausmaiden ja hautausmaahan ylläpito- ja hoidossa olevien resurssit ovat riittävät. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta kirkkoa ja irtaimisto ylläpidetään asianmukaisesti, mutta taloudelliset resurssit ylläpitoon tiukenevat. Rautalammin seurakunta kuuluu Kuopion aluekeskusrekisteriin.		Hautaukseen liittyvät maksut käydään läpi tavoitteena suosituksen mukainen hinnoittelu. Varmistetaan kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.
2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyyn puutteellisuudet 	Toimielimet toimivat asianmukaisesti. Kirkkovaltuuston koko on 13 jäsentä ilman varajäseniä.		Pyritään saamaan vaalien kautta myös varajäseniä.
3. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit 	Seurakunnalla on riittävät valmiudet perustehtävien hoitamiseen.		Toiminnan tarkoituksenmukaisuutta tul-

<ul style="list-style-type: none"> Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 10 % viiden vuoden aikana ja on arviointihetkellä yli 2000 jäsentä.</p> <p>Toimintakulttuuri kaipaa uusiutumista.</p>		laan tarkastelemaan kriittisesti vuonna 2026.
<p>4. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> Johtamisen heikkoudet Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Strategisissa linjauksissa on puutteita, strategia ja kiinteistöstrategia vaativat päivitystä, ja valmiussuunnitelma puuttuu.</p> <p>Seurakunta tekee yhteistyötä naapuriseurakuntien kanssa ja toimii verkostoissa.</p>	Valmiussuunnitelman teko on aloitettu.	<p>Strategia uudistetaan kokonaiskirkon strategian 2027-2032 mukaan, valmiussuunnitelma tehdään loppuun vuoden 2026 aikana.</p> <p>Toiminnan suunnittelun ja johtamisen tukena käytetään tulevana vuonna toimintasuunnitelmaa/talousarvioita.</p>
<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön määrä Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	Henkilöstön määrä oli 12 vuonna 2024.	Henkilöstön määrä on 11, henkilötyövuosina 7,5	Henkilöstön määrä on 11, htv 7,5

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TILINPÄÄTÖS 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
		KULUVA VUOSI	TALOUSARVIO 2026

1. Tilikauden tulos on ilman kerta- luonteisia eriä negatiivinen kah- tena peräkkäi- senä vuotena tai kirkollisveropro- sentti on 2,0 tai korkeampi	Tilikauden tulos il- man kertaluontei- sia eriä on 108000 euroa alijäämäi- nen.	Tilikauden tulos il- man kertaluontei- sia eriä on alijää- mäinen.	Tilikauden tulos il- man kertaluonteisia eriä on alijäämäinen
2. Seurakunnan ta- seessa oleva edellisten tilikau- sien yli/alijäämä - luku on tilinpää- töksen perus- teella menossa alijäämäiseksi eikä sen katta- mista seuraavan kolmen vuoden aikana voida las- kelmin osoittaa il- man kertaluon- teisten erien tai metsänhoitosuun- nitelman ylittävän myynnin toteut- tamista.	Taseessa on edel- listen tilikausien kausien ylijäämää 501833,92 euroa.	Taseessa on edel- listen tilikausien ylijäämää 501604,72 euroa.	Taseen edellisten ti- likausien ylijäämä on n. 440 000 eur.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kol- mena peräkkäi- senä tilikautena.	Maksuvalmius on 45 päivää.	Maksuvalmius on alle 90 päivää.	Maksuvalmius on alle 90 pv.
4. Henkilöstömeno- jen osuus toimin- takuluista kasvaa kolmena peräk- käisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintaku- luista on ollut las- keva.	Henkilöstökulujen osuus toimintaku- luista ei kasva.	Henkilöstökulujen osuus toimintaku- luista ei kasva.

Rautalammin seurakunta ei muodosta konsernia.

1.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Rautalammin kunnan asukasluvun ennustetaan vähenevän Tilastokeskuksen ennusteen mukaan noin 1,4% vuodessa. Kunnan asukasluku oli 2 935 ja seurakunnan jäsenmäärä 2086 jäsentä (31.12.2024). Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on alhainen. Tämä on haaste sekä kunnan elinvoimaisuudelle, että kirkon toiminnalle.

Rautalammin seurakunnan jäsenmäärä on 2062 (6.11.2025). Kirkkohallituksen jäsenennusteen mukaan luku on noin 1782 vuonna 2030. Jäsenistö on vähentynyt viime vuosina vajaan 2 %:n vuosivauhtia. Kirkkoon kuulumisaste Rautalammillla on n. 71%.

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman kevään verotuloennusteen mukaan vuonna 2026 kirkollisverotulon kasvu vuodesta 2025 on noin 1,7 prosenttia, verotulojen arvioitiin vuonna 2025 kasvavan noin 6,7 prosenttia. Arvioituun kasvuun vaikuttaa merkittävästi hallituksen julkisen talouden sopeutustoimina tekemät lakimuutokset.

Kirkkovaltuusto päätti säilyttää vuoden 2026 kirkollisveroprosentin ennallaan 1,85. Ennusteen mukaan kirkollisvero 2026 on noin 645 000 eur. Verotulokeritymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden ja Rautalammin kunnan yleinen tulokehitys, työllisyystilanne, jäsenmäärä ja sen ikärakenne.

1.4 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Rautalammin seurakunnan missio, visio ja strategia

Seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Rautalammillla. Missio-
namme on olla armon asialla vaativassa maailmassa. Visiomme puolestaan
kannustaa meitä kohtaamaan ja vahvistamaan ihmisiä sekä uudistumaan työs-
sämme. Toiminnassamme pyrimme siihen, että olemme avoin ja helposti lä-

hestyttävä yhteisö, jonka toimintaan kaikkien on helppo tulla mukaan. Kohdistamme apua ja tukea heille, jotka ovat yksinäisiä, sairaita tai muuten vähäosaisia. Tuemme perheitä ja lasten kasvua kristillisten arvojen mukaiseen aikuisuuteen

Rautalammin seurakunnan strategia tulee päivittää. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon "Ovet auki" -strategia on voimassa vuoteen 2026 ja keskittyy kirkon toiminnan suuntaamiseen ja kehittämiseen. Kirkon uuden strategian valmisteluprojekti on käynnistetty kesäkuussa 2025. Valmistelu etenee kolmen vaiheen kautta, ja uusi strategia on ollut tarkoitus hyväksyä kirkkohallituksen täysistunnossa syyskuussa 2026. Koska paikallisseurakunnan strategian tulee kiinnittyä kokonaiskirkon strategiaan, ei ole mielekästä aloittaa strategiatyöskentelyä, ennen kuin kokonaiskirkon strategia on valmis ja hyväksytty.

Rautalammin seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Rautalammin seurakunta on teettänyt vuonna 2025 rakennemuutosselvityksen yhdessä Niiniveden ja Suonenjoen seurakuntien kanssa. Selvityksen johtopäätösten valossa on selvää, että riippumatta siitä, tuleeko lähitulevaisuudessa seurakuntaliitoksia, seurakunnassa tulee tehdä mittavia muutoksia, jotta toiminta on mahdollista myös tulevaisuudessa. Taloutta on sopeutettu ja sitä tulee jatkaa. Henkilöstön määrää tulee sopeuttaa tulevana vuosina todellisen tarpeen mukaisesti.

Seurakuntalaisten toimijuutta ja vastuunkantoa tuetaan suunnitelmallisesti siten, että työntekijöiden työpanosta suunnataan vapaaehtoisten tukemiseen.

Rautalammin seurakunnan koko taloussuunnitelmakauden 2025–2028 painopisteenä on kirkon tehtävän toteuttaminen entistä kestävämmällä tavalla ottaen huomioon väestömuutokset (mm. lapsi-, perhe- ja nuorisotyössä tapahtuvat muutokset) sekä diakoniatyön tarpeen jatkuva kasvu.

Tavoitteenamme on suunnitelmakaudella strategiatyöskentelyn rinnalla valmisteilla kiinteistöstrategia sekä suorittaa Kirkon ympäristödiplomi.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon työkalu on ympäristödiplomi, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita.

Rautalammin seurakunta on vähentänyt kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä (tavoite 1) luopumalla kaikista öljylämmitteisistä tiloista. Kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä olemme vähentäneet niin ikään luopumalla tarpeettomista tiloista.

Toiminnan päästöjä vähennämme (tavoite 2) suosimalla elintarvikeostoissa ilmastoystävällistä ruokaa ja vähentämällä hävikkiruoan määrää niin omassa toiminnassamme kuin järjestämällä ruokajakelua vähävaraisille yhdessä kauppojen kanssa. Teemme kestäviä hankintoja. Suosimme etätyötä silloin, kun se toiminnan kannalta on mahdollista ja käytämme Teams-yhteyksiä. Pyrimme ensisijaisesti käyttämään julkista liikennettä pidemmissä työmatkoissa. Noudattamme seurakunnille laadittuja vastuullisen sijoittamisen ohjeita.

Pyrimme kompensoimaan päästöt (tavoite 3) kartoittamalla metsiemme tilan hiilivarastoina. Vaikutamme yhteiskunnallisena toimijana ja keskustelijana (tavoite 4) toteuttamalla rippikoulut ympäristöystävällisesti ja kannustamalla nuoria ottamaan vastuuta ilmastosta.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä. Strategiassamme tarkastelemme avoimin mielin sitä, mikä vielä toimii ja mistä on aika luopua ja mistä voimme saavuttaa lisäsäästöä. Tarkastelemme ja arvioimme tilojen vuokrausta vaihtoehtona omistamiselle. Kiinteistöstrategia laaditaan Kirkkohallituksen mallin ja ohjeiden mukaisesti.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit. Riskikartoitusta tehdään osana strategian päivittämistä, taloudellisia riskejä on arvioitu laajoin selvityksin ja tilannekuvaa päivitetään jatkuvasti. Kiinteistöjen riskejä on kartoitettu pelastussuunnitelmin ja -tarkastuksin, teknisin turvainvestoinnein, määräaikaistarkastuksin, kuntokartoituksin, vakuuttamalla ja tekemällä tarpeelliset investoinnit. Tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan tilinpäätöksessä.

Vuonna 2026 päivitetään seurakunnan valmiussuunnitelma tarvittavalle tasolle.

Vuoden 2026 aikana parannetaan kiinteistöjen turvallisuutta päivittämällä kiinteistöjen pelastussuunnitelmat. Pelastussuunnitelmassa on tarkoitus huomioida myös kulttuurihistoriallisesti arvokas kirkollinen esineistö.

Henkilöstö

Seurakunnassa työskentelee 11 henkilöä (5.11.2025), kokoaikaisia 7 ja osa-aikaisia, tarvittaessa töihin kutsuttavia tuntityöntekijöitä 4. Vakituudessa palvelussuhteessa työskentelee 5 henkilöä, joista naisia 4 ja miehiä 1. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 6 henkilöä (vt. kirkkoherra, vs. seurakuntapastori, siivooja/virastoapulainen, 2 suntion sijaista ja 1 talouspäällikön sijainen). Määräaikaisista 2 henkilöä ovat kokoaikaisia (vt kirkkoherra, vs seurakuntapastori), muut tarvittaessa töihin kutsuttavia osa-aikaisia.

HENKILÖSTÖ TYÖALOITTAIN	2026
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	0
Varhaiskasvatuksen työntekijät	1
Muut seurakuntatyöntekijät	0
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	1
Hautausmaatyöntekijät	0
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	1
Muut työntekijät (osa-aikainen, sijaiset)	4
YHTEENSÄ	11

Rautalammin seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Henkilötyövuodet työaloittain

HENKILÖTYÖVUODET TYÖALOITTAIN	2026
Seurakuntapapisto	2
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	1
Nuorisotyöntekijät	0
Varhaiskasvatuksen työntekijät	0,8
Muut seurakuntatyöntekijät	0
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	1
Hautausmaatyöntekijät	0
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	1
Muut työntekijät (osa-aikaiset)	0,7
YHTEENSÄ	7,5

Seurakunnassa on laadittu työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulutussuunnitelma henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämissopimuksen mukaisesti (Kirvestes liite 12)

Henkilöstön työterveyshuollosta on voimassa sopimus Pihlajalinnan kanssa.

	TP	TP	TALOUSARVIO
Henkilöstökulut	2023	2024	2026
Palkat ja palkkiot	403066	419080	393500
Eläkekulut	80568	84093	82700
Muut henkilösivukulut	8818	6529	9200
Saadut henkilöstökorvaukset	-1998	-7260	0
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	510	2444	0
YHTEENSÄ	490964	504886	485400
Korvaukset palkoista muilta seurakunnilta	-47994	-36654	-11000
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	8753	10823	8500
Koulutuskulut ja koulutusmatka	1928	2919	4100
Työterveyshuolto	5573	8265	8000
Työssä jaksaminen (E-passi)	2154	2215	2300
Yhteensä	461378	492454	497300

Henkilöstökulun kasvuun 2026 talousarviossa vaikuttavat Kirkon työmarkkinalaitoksen ratkaisut ja siivouksen siirtymine ostopalveluista oman tuntityöntekijän tekemäksi.

Työssä jaksamiseen (Epassi) budjetoidaan kaikille taloussuunnitteluvuosille maksimissaan 300 eur/hlö työajan suhteessa.

Taloussuunnitelmakaudelle on sen lisäksi varattu vuosittainen määräraha 1-2 yhteiseen työhyvinvointi/virkistyspäivään, n. 1500 euroa yhteensä.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosien jatkuvissa kriisitilanteissa, mm. toimitilamuutokset ja lakimuutokset. Muuttuva toimintoympäristö vaatii erityisesti johtavilta viranhaltijoilta jatkuvaa perehtymistä, toimintamallien ja ohjeiden muuttamista. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon. Keinoja parantamiseen ovat muun osaamisen kehittämisen lisääminen ja jakaminen ja rovastikuntayhteistyö.

Rautalammin seurakunta panostaa ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun ja tekee pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelua rovastikuntatasolla. Myös äkillisissä henkilöstömuutoksissa ratkaisuvaihtoehtoja tilanteeseen pohditaan aina kaikkien rovastikunnan seurakuntien kesken. Tavoitteena on mahdollisimman toimiva ja tarkoituksenmukainen henkilöstöressurssien hyödyntäminen rovastikunnassa, mitä kautta voidaan säästää ja välttyä mahdollisilta irtisanomisilta tulevaisuudessa. Ennakoivalla ja huolellisella henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessakin.

Vuonna 2026 seurakunnan henkilöstörakennetta tulee tarkastella kriittisesti, toimintaympäristöjen muutokset huomioiden ja resurssien oikean kohdentumisen näkökulmasta.

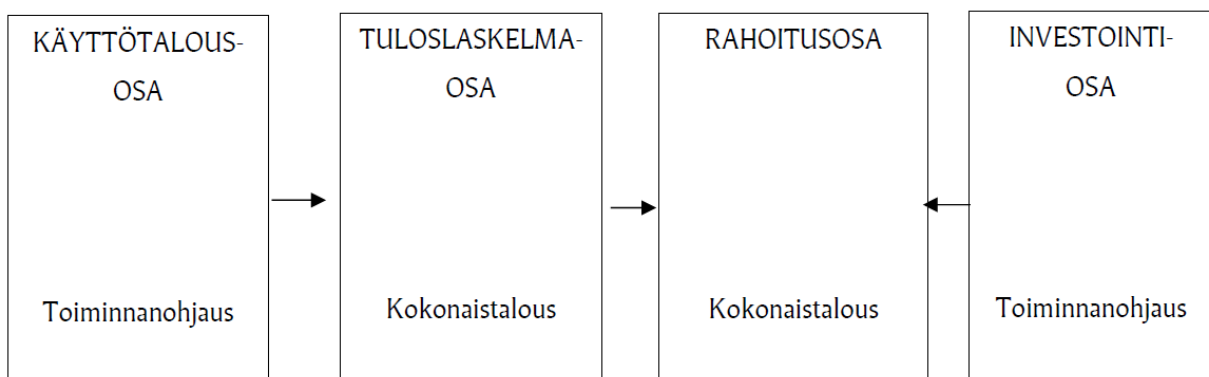
1.5 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.6 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa pääluokittain antama, euro-määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa pääluokalle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista.

Rautalammin seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Rautalammin seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon ja -neuvostoon nähden on pääluokkatason ulkoinen toimintakate. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

2 Perustelut

Käyttötalousosassa on esitetty Rautalammin seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähdessä pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty tummennetulla taustavärillä.

Käyttötalousosassa näkyvät myös tilinpäätöksen sisäiset erät, koska ne ovat toiminnan ja talouden kannalta oleellisia, vaikka ne eivät olekaan sitovia eriä. Sisäisiä eriä ovat esimerkiksi hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset vuokrat tilojen käytöstä, sisäiset korkomenot ja -tulot.

Uuden tehtäväaluejaon mukaiset vyörytyssäännöt ja jakoperusteet käydään läpi yleiskirjeiskirjeen 29/2025 mukaisesti ja sisällytetään tilinpäätökseen. Talousarvioon ei ole sisällytetty sisäisiä eriä.

2.1 Hallinto (pääluokka 1)

Pääluokka 1. kuuluvat vaalit, kirkkoneuvosto ja kirkkovaltuusto, taloushallinto, henkilöstöhallinto, tilintarkastus, kirkonkirjojen pito, ja kirkkoherranvirasto.

HALLINTO	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 692,06	3 000,00	3 200,00	2 700,00	2 700,00
Korvaukset		100,00	100,00	100,00	100,00
Tuet ja avustukset	2 657,06	2 800,00	3 000,00	2 500,00	2 500,00
Muut toimintatuotot	35,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-144 969,05	-129 490,00	-141 280,00	-133 260,00	-135 560,00
Henkilöstökulut	-77 480,44	-70 690,00	-79 070,00	-80 100,00	-82 400,00
Palkat ja palkkiot	-66 431,26	-57 000,00	-64 050,00	-64 950,00	-66 950,00
Henkilösivukulut	-14 889,62	-13 690,00	-15 020,00	-15 150,00	-15 450,00
Henkilökulujen oikaisuerät	3 840,44				
Palvelujen ostot	-59 655,20	-51 970,00	-54 830,00	-46 330,00	-46 330,00
Vuokratulut	-1 642,36	-1 600,00	-1 600,00	-1 600,00	-1 600,00
Aineet ja tarvikkeet	-5 814,09	-4 930,00	-5 480,00	-4 930,00	-4 930,00
Ostot tilikauden aikana	-5 814,09	-4 930,00	-5 480,00	-4 930,00	-4 930,00
Annetut avustukset	-297,60	-300,00	-300,00	-300,00	-300,00
Muut toimintakulut	-79,36				
Toimintakate 1	-142 276,99	-126 490,00	-138 080,00	-130 560,00	-132 860,00
Toimintakulut (sisäiset)	-3 600,43				
Sisäiset vuokratulut	-3 600,43				
Toimintakate 2	-145 877,42	-126 490,00	-138 080,00	-130 560,00	-132 860,00
Laskennalliset erät	143 180,06				
Sisäiset korkokulut	-1 565,48				
Sisäiset vyörytyserät	144 745,54				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-2 697,36	-126 490,00	-138 080,00	-130 560,00	-132 860,00

Hallintoelimet (101,102)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Rautalammin seurakunnassa päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Luottamushenkilöt ovat perehtyneet hyvin seurakunnan toimintaympäristöön ja -kulttuuriin, laajasti talouteen sekä päätöksentekoon seurakunnassa. Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on aktiivista ja luontevaa.

Vuonna 2026 järjestetään seurakuntavaalit, joiden työllistävyys viranhaltijoiden työssä on otettava huomioon. Vaalitiedotukseen on varattu määräraha ja ehdokkaiden kutsumiseen panostetaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Vaalien järjestäminen kirkkohallituksen ohjeiden ja lakien mukaisesti.

Seurakunnan toiminnan turvaamiseksi tehtävät ratkaisut.

Seurakuntarakenneselvityksen johtopäätökset yhdessä Suonenjoen ja Niiniveden seurakuntien kanssa ja lausunto tuomikapitulille.

Taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto (105)

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös tehtäviä metsätalouden, kiinteistöjen hoidon ja isännöinnin, toimistopalveluiden, ja arkistoinnin osalta. Taluspäällikkö on seurakuntamestarin, sijaissuntien ja siivoustyöntekijän esihenkilö.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinto tukee työntekijöitä hoitaen koulutukseen, työhyvinvointi- ja työterveyspalveluiden järjestämiseen, TYKY-päivään, liikunta- ja kulttuuriseteleihin liittyviä asioita.

Yleishallinnon tehtävä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut, yleiset hallinnolliset menot ja toimintavakuutusmaksut.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hallinnossa käydään läpi tehtävien organisointia ja tehtäväjakoja Kipan ja muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että talouspäällikkö voisi jatkossa käyttää aiempaa enemmän työaikaansa taloussuunnitteluun ja kustannuslaskentaan sekä jatkuvasti muuttuvan toimintaympäristön ja ohjeistuksen vaatima perehtymisaika otettaisi paremmin huomioon.

Yleishallinnossa tavoitteena on lisätä Katrina-varausohjelman käyttöä asiakasreksiterissä ja toimituslomakkeissa, ja lopulta siirtyä kokonaan sähköiseen varausjärjestelmään ja sähköisiin toimituslomakkeisiin. Näin prosessin päällekkäisyydet poistuvat ja myös tietosuojavaatimukset täyttyvät GDPR:n vaatimusten mukaan jatkossakin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Irtaimen omaisuuden luettelointi ja päivittäminen	Irtaimistoluettelo on päivitetty.	Arvokkaamman irtaimiston osalta toteutettu, muiden hankintojen osalta täydennettävä.
2. Basis-järjestelmän tiedot on ajan tasalla.	Seurakunnan koko kiinteistökanta ja kulttuurihistoriallisesti arvokas irtaimisto on viety Basis-järjestelmään, tiedot ja niiden luokittelut on tarkastettu.	Toteutunut
3. Edistämme työhyvinvointia ja työsäjäksämistä.	Työhyvinvointikyselyitä tehtiin 2 ja niiden tuloksia käsiteltiin yhdessä. Jäjestettiin 1,5 työhyvinvointiin ja virkistykseen	2026 järjestetään 1 yhteinen virkistysmatka seurakuntalaisten ja luottamushenkilöiden

	keskittyvää päivää, 90% henkilökunnasta osallistui.	kanssa Glow-tapahtumaan. Työterveyshuollon sisältöä tarkastellaan.
4. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin (pl. yli 6 kk kestävä poissaolo).	Sijaisia ei ole palkattu hallinnon henkilöstön lyhytaikaisten poissaolon ajaksi.	Taluspäällikön lomansijainen hoitaa pakolliset ostolaskuihin ja palkkoihin liittyvät rutiinit tunti työnä.
5. Työnjako Kipan kanssa on päivitetty.	Työnjaon tarkastelua tehdään.	Kipan kanssa käydään keskustelua joidenkin tehtävien helpottamisesta ja automaation lisäämisestä on kokonais-kirkollisia hankkeita.

Kirkonkirjojenpito (107)

Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hyvän yhteistyön jatkaminen Aluekeskusrekisterin kanssa.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	50 424,99	19 490,00	19 590,00	21 840,00	20 190,00
Korvaukset	36 672,44	9 000,00	11 000,00	11 300,00	11 600,00
Myyntituotot	2 930,00	1 400,00	600,00	600,00	600,00
Maksutuotot	5 740,58	5 290,00	3 790,00	5 740,00	3 790,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	3 244,93	2 600,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
Tuet ja avustukset	1 837,04	1 200,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-487 603,22	-444 720,00	-465 910,00	-479 960,00	-481 330,00
Henkilöstökulut	-361 407,68	-328 340,00	-348 770,00	-356 370,00	-364 440,00
Palkat ja palkkiot	-296 327,01	-264 630,00	-280 550,00	-287 300,00	-294 640,00
Henkilösivukulut	-68 501,13	-63 710,00	-68 220,00	-69 070,00	-69 800,00
Henkilökulujen oikaisuerät	3 420,46				
Palvelujen ostot	-70 016,46	-67 800,00	-68 940,00	-73 890,00	-68 690,00
Vuokrakulut	-4 538,24	-4 900,00	-5 400,00	-5 400,00	-5 400,00
Aineet ja tarvikkeet	-26 658,40	-21 380,00	-21 450,00	-22 950,00	-21 450,00
Ostot tilikauden aikana	-26 658,40	-21 380,00	-21 450,00	-22 950,00	-21 450,00
Annetut avustukset	-25 837,22	-20 800,00	-20 500,00	-20 500,00	-20 500,00
Muut toimintakulut	854,78	-1 500,00	-850,00	-850,00	-850,00
Toimintakate 1	-437 178,23	-425 230,00	-446 320,00	-458 120,00	-461 140,00
Toimintakulut (sisäiset)	-351 583,35				
Sisäiset vuokrakulut	-351 583,35				
Toimintakate 2	-788 761,58	-425 230,00	-446 320,00	-458 120,00	-461 140,00
Laskennalliset erät	-159 017,79				
Sisäiset vyörytyserät	-159 017,79				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-947 779,37	-425 230,00	-446 320,00	-458 120,00	-461 140,00

Yleinen seurakuntatyö 205

Tehtäväalueeseen sisältyvät Jumalanpalveluselämä (201), kirkolliset toimitukset eli Hautaan siunaaminen (202), Muut kirkolliset toimitukset (203), joita ovat kasteet, konfirmaatiot ja vihkimiset etukäteisvalmisteluineen, Aikuistyö (204) sekä Muut seurakuntatilaisuudet, johon luetaan seurakunnan muu julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkarit, evankelointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Yleisen seurakuntatyön alle kuuluvista toiminnoista vastaa kirkkoherra.

Hautaan siunaaminen on seurakunnallista toimintaa eikä tehtäväalue näin ollen kuulu pääluokkaan hautaustoimi, jonne muut hautaamisesta aiheutuvat kulut ja tuotot kirjataan. Hautaan siunaamisen kuluja ovat papin ja kanttorin palkat sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen sekä sisäiset vuokratulot ja sisäiset palvelukulut muistotilaisuuksien järjestämisestä.

Tehtäväalueen kuluja ovat myös Katrina-varausohjelman käyttömenot sekä IT-tukipalveluiden maksuosuus.

Toimintamuodot:

Aikuistyö: Vakiintunutta toimintaa ovat Raamattuopetus, Isojen Poikien toiminta, Naistoimikunta

Muut kirkolliset toimitukset: Hoitokotihartaudet, seurakuntalaisillat, majataloilat, erilaiset tempaukset ja tapahtumat.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Jumalanpalveluselämä: Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakunnan palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla. Jumalanpalvelus on koko seurakunnan yhteinen juhla ja seurakuntaelämän keskus. Jotta tämä voi toteutua, on kaikkien työalojen työntekijöiden osallistumista jumalanpalvelukseen lisättävä sekä rohkaistava ja kutsuttava seurakuntalaisia osallistumaan jumalanpalvelusten palvelutehtäviin. Iltamessuja ja erilaisia teemamessuja toteutetaan n. kerran kuukaudessa. Jumalanpalvelus striimataan n. kerran kuukaudessa, striimattavista jumalanpalveluksista sovitaan erikseen jumalanpalvelussuunnittelussa.

Hautaan siunaaminen: Toimituksen koko kaaren laadukas hoitaminen alusta loppuun saakka, kuten tähänkin asti.

Muut kirkolliset toimitukset: Toimituksen koko kaaren laadukas hoitaminen alusta loppuun saakka, kuten tähänkin asti.

Aikuistyö: Aikuistyön tehtävänä on järjestää säännöllistä ja sitoutumista edellyttävää pienryhmätoimintaa aikuisille. Aikuistyötä ovat mm. raamattu-, rukous-, teema- ja aikuiskasvatuspiirit ja aikuistyön puitteissa toteutetut retket,

seurakuntamatkat, leirit, harrastekerhot, parisuhdekurssit sekä hiljaisuuden retriitit. Rautalammin seurakunnan vakiintunutta aikuistoimintaa ovat Raamatupiiri, Naistoimikunta ja Isojen Poikien toiminta, joita jatketaan tulevana toimintakautena.

Aikuisten ja erityisesti työikäisten osallistumismahdollisuuksiin tulee kiinnittää huomiota ja seurakunnan mieltä, millä tavoin työikäisten hengellistä elämää voidaan parhaalla tavalla tukea.

Muut seurakuntatilaisuudet: Osallistutaan koko työntekijäjoukon voimin kunnan isoihin vuosittaisiin tapahtumiin, esim. Pestuumarkkinoille ja Uudenvuodenaaton tapahtumaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Jumalanpalveluselämä: Luodaan malli kirkkovuoden ja jumalanpalvelusten rytmistä ja kiinnittymisestä arkeen, tuodaan esille eri viestintäkanavissa kirkkovuoden tilaisuuksia seurakunnassa ja kutsutaan osallistumaan. Tehdään haaste ”Kirkkovuosi arjen voimavarana”, jossa valmis malli osallistumisesta eri jumalanpalveluksiin kirkkovuoden aikana.

Hautaan siunaaminen ja kirkolliset toimitukset: Kaikkien kirkollisten toimitusten varaamisessa hyödynnetään vakioaikoja, jotta papin ja kanttorin osallistuminen on mahdollista myös muistotilaisuuteen/juhlaan näin toivottaessa, että toimituksille on riittävästi aikaa ja seurakuntalaisia palvellaan tasavertaisesti. Toimituskeskusteluille tulee myös varata riittävästi aikaa.

Aikuistyö: Majataloilta-toiminnan kehittäminen ja aikuisille suunnatun hengellisen elämän vahvistamisen kurssin järjestäminen.

Muut seurakuntatilaisuudet: Järjestetään hoivayksiköiden työntekijöille koulutus asiakkaiden hengellisten tarpeiden tunnistamisesta ja niihin vastaamisesta.

Työntekijäresurssien kohdentaminen niin, että resursseja on riittävästi kirkkovuoden sekä kunnan vuoden tärkeimmissä tapahtumissa. Seurakunta on kiinteästi mukana yhteisön elämässä.

Rovastikunnallisena yhteistyönä: Mikael Agricolan Wittenbergin tuliaiset-luentosarja. Luento Rautalammillä ke 8.4.2026 klo 18, yhteistyössä myös Rautalammin museo. Luennoitsija TT Juhani Holma, Agricola-tutkija.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurit/toimitilat:

Seurakuntalaisten osallistuminen verrattain vähäistä, työntekijäresurssi on pieni tehtäväalueen laaja-alaisuuteen nähden.

Tiedotus ja viestintä 210

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Rautalammin seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuvaa. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja. Viestintä tukee ja kehittää työntekijöiden ja vapaaehtoistehtävissä toimivien seurakuntalaisten viestintätaitoja järjestämällä viestintäkoulutusta.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Kehitetään uutiskirjettä.

Tehdään viestinnän vuosisuunnitelma, joka kattaa Paikallislehti Sisä-Savon, Rautalampilehden, uutiskirjeen, nettisivut, some-viestinnän sekä perinteisen ”juliste-viestinnän”. Vuosisuunnittelu tukee viestinnän tavoitteen (kts. yllä) toteutumista.

Järjestetään työntekijöille ja vapaaehtoisille puhekoulutusta kirkossa.

Sitova tavoite:

Vaalitiedottamiseen panostaminen.

Musiikki 220

Tehtäväalue vastaa jumalanpalvelusten, kirkollisten toimitusten ja muiden seurakunnan tilaisuuksien musiikista, musiikkiryhmien kokoamisesta, varustamisesta ja johtamisesta, seurakunnan musiikkikasvatuksesta sekä konserttien järjestämisestä. Seurakunnassa musiikki on evankeliumin julistusta, jossa sävel kantaa sanaa. Toimitaan yhteistyössä seurakunnan muiden tehtäväalueiden, alan oppilaitosten, musiikinharrastajien ja alan ammattilaisten sekä naapuriseurakuntien kanssa. Kanttorin virasta on säädetty KJ 26:28-29.

Toimintamuodot:

-Jumalanpalveluselämän musiikin suunnittelu yhdessä sen muiden toteuttajien kanssa ja siitä vastaaminen. Jumalanpalveluselämä sisältää päiväjumalanpalvelukset, erikoismessut kuten esim. mahdolliset Tuomas-messut ja muut erityismusiikkimessut, lastenkirkot, hoitokotien ehtoollishartaudet, kehitysvammaisten hartaudet, rippikoulun erityismessut ja kaikki muut hartaustilaisuudet.

-Toimitusten musiikista vastaaminen. Toimituksia ovat hautajaiset, häät ja kastetilaisuudet. Toimitusten musiikki suunnitellaan yhdessä omaisten (hautajaiset) ja seurakuntalaisten (häät, kasteet) kanssa ja toteutuksesta vastaa kanttori yhdessä muiden esiintyjien kanssa.

-Kuorotoiminta: Kuorot harjoittelevat säännöllisesti syksy- ja kevätkaudella. Kirkkokuoro ja Kipinät-lauluryhmä pyrkivät avustamaan jumalanpalveluksissa ja messuissa noin kerran kuukaudessa harjoituskauden aikana. Tämän lisäksi molemmat kuorot vierailevat hoitokodeissa vuoden aikana noin kaksi kertaa. Kirkkokuoro tekee yhteistyötä Suonenjoen ja rovastikunnan kuorojen kanssa ja osallistuu yhteisiin musiikkiprojektioihin mahdollisuuksien mukaan. Kuoroille ja musiikkiryhmille varataan budjettiin mahdollisuus käydä yhdessä konserttimatkalla vuoden 2026 aikana.

-Käsikelloryhmä: Käsikelloryhmän kanssa pyritään vuonna 2026 toteuttamaan muutama produktio; soittajia koulutetaan vaativampaan materiaaliin.

-Musiikilliset vakiintuneet ryhmätoiminnat (Sukka ja Sävel ja Virsikaahvila) jatkavat toimintaansa syksy- ja kevätkaudella. Sukka ja Sävel kokoontuu joka toinen perjantai klo 10-12 srk-kodin takkahuoneessa kanttorin johdolla. Virsikaahvila jatkaa toimintaansa kanttorin johdolla joka toinen perjantai klo 10-11

srk-talon kahviossa. Virsikahtilatoimintaa kehitetään tavoittamaan paremmin Rautalammin keskusta-alueen ulkopuolella asuvat seurakuntalaiset.

-Konserttitoiminta. Konserttitoimintaa koordinoidaan yhdessä kunnan ja Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa kaksi kertaa vuodessa. Yhteistyössä kunnan ja diakoniatyön kanssa järjestetään keväällä konsertti, johon kutsutaan vuoden aikana pyöreitä syntymäpäiviään viettäviä seurakuntalaisia; vuonna 2026 kutsutaan konsertoimaan Gospel Covertajat Jyväskylästä. Konsertti klo 15 rippikoululaisille ja klo 18 syntymäpäiväsankareille.

Muut konsertit: Runon ja Laulun Rautalampi –tapahtuman konsertti, pienempiä konsertteja syksyllä ja keväällä; suurempi rahallinen panostus joulukonserttiin.

-Kauneimmat joululaulut järjestetään yhdessä lähetystyön kanssa kirkossa ja vuorovuosittain Kerkonkoskella, Hankamäen majalla ja Nesteen huoltoasemalla.

-Hoitokotivierailut. Kanttori musiikkiryhmien kanssa pyrkii vierailemaan kaikissa Rautalammin hoitokodeissa ainakin kaksi kertaa vuodessa. Mukana vierailuissa Kipinät-lauluryhmä ja kirkkokuoro.

-Kouluyhteistyö. Kanttori vierailee koululla aina pyydetessä ja mahdollisuuksien mukaan auttaen koulutyötä omilla taidoillaan. Koulun kuoroa pyydetään avustamaan seurakuntatilaisuuksissa silloin, kun se heille on mahdollista.

Tehtäväalueen sitovat tavoitteet vuonna 2026

Jumalanpalveluselämän tehtävien ja vakiintuneen toiminnan lisäksi asetetaan seuraavat sitovat tavoitteet:

1. Yhteistoiminta Sisä-Savon kanttoreiden kanssa; mahdollinen konserttikiertue vuonna 2025; konserttien tuotto jokaisen seurakunnan musiikkityön tukemiseen.
2. Yhteistoimintaa rautalampilaisten bändien kanssa: joulukonsertin järjestäminen vuonna 25/26
3. Kesän musiikkituokioiden järjesteleminen kirkossa heinäkuun keskiviikkoisin yhteistyössä lähetystyön vapaaehtoisten kanssa; 'Kellotapulikeskiviikot': musiikkituokio kirkossa klo 13, tapulikahvila auki esim. klo 12-14
4. Kanttorin koulutuskohteina kanteleen, ukulelen ja kitaransoiton kehittäminen kurssien avulla.
5. Tulevien majataloiltojen musiikkiryhmän perustaminen ja kehittäminen.

Lapsi- ja perhetyö 231

Tehtäväalue vastaa KJ 3:1 mukaisesti alle kouluikäisten lasten kristillisestä kasvatustyöstä ja vanhemmuuden tukemisesta kasteen velvoituksen perusteella. Rautalammin seurakunnassa tehtävää toteutetaan siten, että lapsi- ja perhetyöntekijä toimii Rautalammin perhekeskuksen yhteyshenkilönä ja koordinaattorina. Kasvatuskumppanuusmallia toteutetaan yhteistyössä vanhempien ja huoltajien, kummien sekä päivähoidon ja muiden varhaiskasvatustyön toimijoiden kanssa. Työmuotoina ovat pikkulapsityö, perhekerho, perhekirkot ja lasten kirkkohetket, vierailut kodeissa ja kunnan varhaiskasvatusyksiköissä, perheillat, leiritoiminta ja muut tapahtumat kuten konsertit ja teatteriesitykset. Tarpeen vaatiessa lapsi -ja perhetyöntekijällä on koulutus ja valmiudet ohjata Lasten eroryhmää, Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmää sekä Beardsleen perheinterventioita lyhytaikaisissa perhettä kuormittavissa tilanteissa yhdessä hyvinvointialueen perhetyöntekijän kanssa.

Viime vuosina työalan painopisteet ovat muuttuneet päiväkerho- ja pyhäkoulu-painotteisesta tehtäväkuvasta perheiden hyvinvointia tukevaan monipuoliseen etsivään perhetyöhön.

Tehtäväaluetta on laajennettu siten, että tehtäviin kuuluu läpinäkyvyysperiaatetta noudattaen monipuolinen osallistuminen kaikkeen seurakuntatyöhön mukaan lukien hoitokotihartaudet, jumalanpalvelusavustajana toimiminen, virastopäivystykset, rippikoulu- ja varhaisnuorisotyö.

Toimintamuodot:

Perhekerho keskiviikkoisin tammikuusta toukokuulle ja syyskuusta joulukuulle 2026.

Rotinakassivierailut perheisiin lapsen syntymän jälkeen yhteistyössä hyvinvointialueen lastenneuvolan ja perhetyöntekijän kanssa.

Syntymäpäiväonnittelutervehdykset, joissa kutsutaan mukaan seurakunnan toimintaan, 1-4 -vuotiaille seurakunnan jäsenille.

Lukeva Rautalampi -hankkeen mukaista kotona lukemiseen innostavaa toimintaa perhekerhoissa, perheiden iltatilaisuuksissa ja alakoululaisten kerhossa yhteistyössä Rautalammin kirjaston kanssa alk. tammikuu 2026.

Vierailut esikouluilla ja päivähoitopaikoissa kerran kuukaudessa kunnan varhaiskasvatuksen kanssa yhdessä sovituin ajoin ja aihein hyödyntäen lukeva Rautalampi -hanketta.

Talvinen perhetapahtuma helmikuussa 2026 yhdessä kirjaston, kunnan varhaiskasvatuksen ja rautalampilaisten järjestöjen kanssa.

Yhteydenpito kunnan lapsiperheisiin ja kotikäynnit perheissä tarvittaessa.

Kirkkovuoteen teemaltaan sopivat lasten kirkkohetket maaliskuussa, toukokuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

Perhekirkot jumalanpalvelussuunnitelman mukaan.

Seurakunta kutsuu kaikkien 2025 kastettujen perheet ja kummit kirkkoon kasteen kasteen sunnuntaina.

Perhetapahtumat ja -retket lähiseuduille n.5 kertaa vuoden 2026 aikana yhdessä Rautalammin ortodoksisen seurakunnan, MLL:n ja muiden järjestöjen kanssa.

Kouluun lähtevien siunaaminen toukokuussa perhejumalanpalveluksen yhteydessä.

Perheleiriviikonloppu Törmälässä lokakuussa mahdollisesti yhdessä Suonenjoen seurakunnan kanssa.

Osallistuminen Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen LAPE-LANU -työryhmässä sekä kunnan varhaiskasvatuksen ohjausryhmässä.

Osallistuminen Suonenjoen seurakunnan lapsi- ja perhetyön suunnittelemiseen ja toteuttamiseen (päiväkerhot ja perhetapahtumat) 20 % työajalla.

Osallistuminen Rautalammin seurakunnan rippikoulutyöhön ja rippileirille.

Rautalammin seurakunnan varhaisnuorisotyön kerhojen ja leirien sekä pyhäkoulujen suunnittelu ja toteutus yhdessä nuorisopastorin kanssa.

Osallistuminen seurakunnan naistoimikuntaan työntekijäedustajana.

Tehtäväalueen sitovat tavoitteet vuonna 2026

Vanhemmuuden tukeminen Lapset puheeksi- ja Lapsi&Perhe -toimintamalleja toteuttaen kaikissa lapsiperheiden elämänvaiheissa yhteistyössä Pohjois-Savon Hyvinvointialueen perhetyön, lastenneuvolan ja kunnan varhaiskasvatuksen kanssa.

Kristillisen maailmakuvan ja kristillisten perinteiden vahvistaminen lapsiperheissä.

Yhteistyön kehittäminen Suonenjoen seurakunnan lapsi- ja perhetyön sekä Rautalammin ortodoksisen seurakunnan kanssa suunnittelemalla ja toteuttamalla yhteisiä perhetapahtumia sekä tiedottaen niistä yhdessä.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurit/toimitilat:

Lapsi- ja perhetyön haasteet nousevat muuttuneesta toimintakentästä, johon on vaikuttaneet mm. subjektiivinen päivähoito-oikeus minkä takia lapsikerholle ei ole kysyntää sekä lasten väheneminen sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. Perheiden tukeminen on olennainen osa tehtäväkuvaa. Kuitenkin seurakunnan resurssien ja taloudellisen tilanteen valossa tehtävään käytettäviä resursseja on tulevaisuudessa tarkasteltava kriittisesti.

NUORISOTYÖ 236

Tehtäväalue vastaa KJ 3:2 mukaisesti alakouluikäisten, nuorten sekä nuorten aikuisten kristillisestä kasvatuksesta sekä erityisnuorisotyöstä. Nuorisotyön tehtäväalue järjestää kaiken kouluikäisten lasten ja nuorten toiminnan. Nuorisotyötä on varhaisnuorisotyö, nuorisotyö, erityisnuorisotyö, partio, muu lapsi- ja nuorisotyö sekä koulu- ja oppilaitostyö. Koulu- ja oppilaitostyötä ovat mm. päivänavaukset, kouluvierailut, leirikoulutoiminta ja kerhotoiminta yhteistyössä koulun kanssa. Rautalammin seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyöstä vastaavana toimii nuorisopastori. Tietyistä varhaisnuorisotyön toimintamuodoista vastaa lapsi- ja perhetyöntekijä.

Toimintamuodot

Kasvatustyön tiimin jäsenet (nuorisopastori ja lapsi- ja perhetyöntekijä) vastaavat kaikista kasvatuksen alan jumalanpalveluksista ja tapahtumista, joita ovat lasten kirkkohetket pääsiäisen aikaan, keväällä, syksyllä ja joulukuussa, perhejumalanpalvelukset noin kolme kertaa vuodessa, koululaiskirkot keväällä ja jouluna, kouluun lähtevien siunaus toukokuussa sekä lukion yökirkko joulukuussa.

Lapsi- ja perhetyöntekijä pitää alakoululaisille suunnattua iltapäiväkerhoa. Tammikuussa aloitetaan pyhäkoulutyön kehittämiseksi säännöllinen Donkki-kerhotoiminta, josta vastaavat nuorisopastori ja lapsi- ja perhetyöntekijä yhdessä vapaaehtoisten kanssa.

Kymppisynttärit järjestetään syyskaudella.

Erilaisia retkiä tai leirejä varhaisnuorille ja perheille pyritään järjestämään kevät- ja syyskaudella.

Lokakuussa järjestetään perheleiri ja kesällä kaksi varhaisnuorten leiriä.

Isoskoulutusta pidetään erillisen suunnitelman mukaan noin joka toinen viikko kevät- ja syyskaudella. Lisäksi pidetään isoskoulutusleirit keväällä ja syksyllä, syksyn leiri yhdessä Suonenjoen seurakunnan kanssa. Osaan isoskoulutuskoontumisista sekä kevään leirille kutsutaan mukaan myös isoisosia.

Uusien isosten tehtävään siunaaminen on jumalanpalveluksessa toukokuussa. Syksyn ajan noin joka toinen torstai kokoontuva nuorten raamattupiiri ja noin viikoittain yhteislenkin tekevä juoksukerho aloittivat toimintansa syyskuussa. Kevätkaudella järjestetään noin kuukauden välein neljä erityisesti rippikoululaisille ja isosille suunnattua nuorteniltaa ja neljä opetuksellista teemailtaa syksyn raamattupiirissä nousseista erityiskysymyksistä. Juoksukerho jatkaa noin viikoittaista toimintaa myös kevään ajan. Yhteistyössä helluntaiseurakunnan kanssa on suunnitelmissa järjestää nuorille suunnattuja elokuvailtoja parina syyslauantaina, keväällä mahdollisesti säännöllisemmin.

Nuorten hallitus RauHa toimii vastuuhenkilönään nuorisopastori.

Kunnan nuorisotoimen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä mm. järjestämällä tapahtumia ja retkiä koulujen loma-aikoina. Lisäksi pidetään viikoittaisia koulu-kahveja, lukiolla maanantaisin ja Matti Lohen koululla tiistaisin ruokavälitunnilla. Nuorisopastori on säännöllisesti läsnä myös kunnan nuorisotalolla, jonka toimintaa organisoidaan yhteistyössä nuorisotoimen ja helluntaiseurakunnan nuoristyöntekijän kanssa.

Nuorisotoimen kanssa toteutetaan syksyllä lukion 1. vuosikurssilaisten ja Matti Lohen koulun 7. luokkalaisten ryhmäytystä. Lisäksi pidetään yläkoululaisille ja lukiolaisille oppitunteja ja tilaisuuksia seksuaalikasvatusviikolla (vko 17), ehkäisevän päihdetyön viikolla (vko 45) sekä mielenterveysviikolla (vko 47).

Nuorisopastori toimii seurakunnan partioyhteyshenkilönä.

Alkuvuoden 2026 aikana pyritään käynnistämään Saapas-toiminta yhteistyössä kunnan nuorisotoimen sekä Suonenjoen kaupungin nuorisotoimen ja seurakunnan kanssa.

Seurakunnan edustaja (nuorisopastori) on mukana Nuorten monialaisessa ohjaus- ja palveluverkoston työryhmässä (NOP), joka on osa valtakunnallista LAPE-hanketta. Työryhmän tarkoitus on edistää nuorille tarjottavien palvelujen ja avun saatavuutta, helpottaa avun ja tuen saantia sekä (ennalta-) ehkäistä syrjäytymistä.

Nuorisopastori kuuluu Matti Lohen koulun yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään, lukion opiskelijahuoltoryhmään sekä lasten ja nuorten hyvinvointiryhmään. Sivistystoimen kanssa on tehty yhdessä kouluyhteistyön sopimus, jossa määritellä tarkasti yhteistyön muodot.

Sitovat tavoitteet vuonna 2026

RauHan toiminnan kehittäminen ja konkreettisten vaikutusmahdollisuuksien edistäminen (mm. valtuutetun värvääminen RauHan kummiksi ja jäsenten mahdollisuus osallistua valtuuston kokouksiin).

Varhaisnuorisotyön kehittäminen (mm. käynnistämällä Donkkis-kerhotoiminta).

Uudet avaukset nuorisotyöhön (juoksukerho ja opetukselliset nuortenillat) sekä yhteistyön kehittäminen helluntaiseurakunnan (elokuvaillat) ja Suonenjoen (Saapas-toiminta) kanssa.

Jatkuvana tavoitteena:

Varhaisnuoriso- ja nuorisotyön tavoitteena on luoda kokemus seurakunnasta turvallisena kasvupaikkana, jossa voi olla oma itsensä ja kokea olevansa hyvä juuri sellaisena kuin on. Pyrimme välittämään kokemuksen rakastavasta Jumalasta, johon voi turvata kaikkina elämän hetkinä.

Tavoitteena on madaltaa kynnystä seurakuntaan ja tulla tutuksi olemalla läsnä nuorten elämässä esim. nuorisotila- ja koulupäivystysten muodossa.

Vakiintunutta toimintaa kehitetään jatkuvasti vastaamaan lasten ja nuorten tarpeisiin sekä vahvistamaan kokemusta seurakunnasta luonnollisena osana arkea ja todellisesti läsnä olevasta ja välittävästä Jumalasta.

Kouluyhteistyötä kehitetään jatkuvasti koulujen tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurit/toimitilat:

Varhaisnuorten leireihin liittyvät samat haasteet ja huomiot kuin rippileirin järjestämiseen:

Lasten ja nuorten leiritaidot ja -valmiudet ovat heikentyneet viime vuosina.

Leiriolosuhteet ovat monille nuorille uusia ja vieraita, vuorovaikutustaidot ovat heikentyneet ja erilaisten mielenterveyden haasteet lisääntyneet valtakunnallisesti. Tämä kaikki on nähtävissä myös Rautalammilla.

Leirityö on sekä lapsen että myös työntekijän näkökulmasta haasteellista. Leirityö on vaativa työmenetelmä, joka edellyttää erityistä osaamista. Työntekijältä se edellyttää hyviä vuorovaikutustaitoja, joustavuutta, sitkeyttä, henkistä ja fyysistä jaksamista. Oikein mitoitettu osaamisen ja henkilöstön resursointi on edellytys toimivan ja turvallisen leirin järjestämiseen.

Leirityö vaatii erityistä ammatillista osaamista, jota ei korvata esimerkiksi vapaaehtoisilla. Leirien resursointiin on kiinnitettävä huomiota ja varattava riittävästi osaavaa henkilöstöä.

Varhaisnuorten leirejä ja toimintapäiviä toteutetaan yhteistyössä kunnan nuorisotoimen kanssa koulujen loma-aikoina.

Varhaisnuorten kesäleirejä pidetään vuonna 2026 kaksi, 1.–3. luokkalaisille kesäkuussa Saunaniemessä. 4.–6. luokkalaisten leiri pyritään järjestämään kesäheinäkuun aikana Purniemessä. Leireistä vastaavat lapsi- ja perhetyöntekijä ja nuorisopastori. Sovitusti mukana on myös kunnan työntekijä. Lisäksi leireille palkataan 4–7 isosta ja erillinen yövalvoja.

Hiihto- ja syysloman leiritoiminnasta vastaa nuorisopastori. Mukana on myös kunnan työntekijä sekä sovitusti lapsi- ja perhetyöntekijä. Molemmille leireille palkataan 4–7 isosta.

Talousarviovaikutukset (muutokset edellisvuoteen):

Leirikeskusten nousevat kustannukset lastenleirien suhteen.

Arvonlisäveron nousu sekä elintarvikkeiden hinnan nousu tulee ottaa huomioon.

Rippikoulu (235)

Rippikoulun perustehtävänä on antaa rippikoulun kokonaissuunnitelman mukaisesti kasteopetusta seurakunnassa. Siinä rippikoulutyö liittyy seurakunnan yleiseen tavoitteeseen, jossa sen tehtävänä on ohjata kristilliseen uskoon ja kasvuun.

Rippikoulutyö on KJ 3:3 mukaan järjestettävää toimintaa, jonka tavoitteena on vahvistaa nuoren uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä.

Rippikoulua toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan.

Vuoden 2026 rippikoulu toteutetaan ajalla 7.12.2025 –18.10.2026. Rippileiri konfirmaatioineen pidetään kesäkuussa. Päivärippikoulu järjestetään loka-kuussa yhdessä Suonenjoen seurakunnan kanssa.

Rippikoulusta pidetään info Matti Lohen koululla syyskuussa. Infoon, kuten myös rippikouluun, voivat osallistua kaikki ikäluokan nuoret katsomuksesta riippumatta huoltajan luvalla.

Rippikoululaisia on vuonna 2026 arviolta 20 henkilöä.

Isot ovat mukana rippikoulutoiminnassa alusta alkaen. Leirille tarvitaan viidestä kymmeneen isosta, kaksi yövalvojaa sekä kaksi leiriavustajaa, jotka voivat ohjata nuoria henkilökohtaisesti ja tukea isosia tehtävässään.

Rippikoulutyössä sovelletaan kirkon rippikoulusuunnitelmaa ”Suuri ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017”. Nuoria otetaan mukaan sekä rippikoulun että konfirmaation suunnitteluun ja toteutukseen. Nykyisen rippikoulusuunnitelman mukaan rippikoulussa tulisi huomioida koko perhe. Rautalammin seurakunnassa teemme kotikäynnin jokaisen rippikoululaisen kotiin, jolloin koko perhe tulee kohdatuksi ja erilaiset tarpeet paremmin huomioiduiksi.

Rippikoulusta vastaa nuorisopastori rippikoulutiimin tukemana. Tiimiin kuuluvat vuonna 2026 nuorisopastorin lisäksi diakoniatyöntekijä ja kanttori. Tiimiläiset osallistuvat koko rippikoulukauden toimintoihin ja suorittavat rippikoulun kotikäynnit.

Rippikoulu on koko seurakunnan yhteinen asia ja sen toteutukseen on tarpeen osallistua muitakin työntekijöitä sekä vapaaehtoisia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2026:

1. Päivärippikoulutoiminnan kehittäminen yhteistyössä Suonenjoen seurakunnan kanssa.
2. Leirityön riittävä resursointi.
3. Rippikoulun matkapuhelinkulttuurin kehittäminen peruskoulun uusien linjausten mukaiseksi.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Leirimuotoista rippikoulutyötä pidetään toimivana ja tuloksellisena menetelmänä. On kuitenkin huomattava, että nuorten leiritaidot ja -valmiudet ovat heikentyneet viime vuosina. Leiriolosuhteet ovat rippileirillä monille nuorille ensimmäinen kerta (mm. pitkään poissa kotoa), vuorovaikutustaidot ovat heikentyneet ja erilaiset mielenterveyden haasteet lisääntyneet valtakunnallisesti. Tämä kaikki on nähtävissä myös Rautalammilla.

Leirityö on sekä nuoren että työntekijän näkökulmasta haasteellista. Kyseessä on vaativa työmenetelmä, joka edellyttää erityistä osaamista. Työntekijältä se edellyttää hyviä vuorovaikutustaitoja, joustavuutta ja sitkeyttä sekä henkistä ja fyysistä jaksamista. Oikein mitoitettu osaamisen ja henkilöstön resursointi on edellytys toimivan ja turvallisen leirin järjestämiseen.

Leirityö vaatii ammatillista osaamista, jota ei korvata esimerkiksi vapaaehtoisilla. Tulevan rippikoulukauden resursointiin on kiinnitettävä huomiota ja varattava riittävästi osaavaa henkilöstöä.

Sujuvan ja turvallisen leirin mahdollistamiseksi tarvitaan neljä työntekijää koko rippileirin ajaksi. Rippikoulutiimin esitys on, että neljänneksi työntekijäksi ei ole tarvetta palkata kesäteologia tai -nuorisotyönohjaajaa, vaan tiimin täydentää lapsi- ja perhetyöntekijä.

Diakonia (241)

Diakoniatyön tehtäviin kuuluu perinteisen hoidollisen tai huollollisen diakonia-työn lisäksi mm. eläkeläispiirit, vammaistyö ja mielenterveystyö sekä työttömien toiminnan tukeminen ja avoimien ovien toiminta, samoin kuin diakoniajuhlat, talkoot, myyjäiset ja tempaukset, diakoniatyön ruoka-avustukset sekä muut taloudelliset avustukset.

KJ 4:3 mukaan seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa, jonka tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muuten auteta. Lisäksi tarkoitus on, että autettava tai kuulijaa tarvitseva kokee saavansa ihmisarvoisen kohtelun, häntä kuunnellaan ja ymmärretään ja hänet kohdataan tasavertaisena ihmisenä. Diakonia kutsuu seurakuntayhteyteen ihmisten erityistarpeet huomioiden. Seurakunnan diakoniatyön keskeinen toimintamuoto on kotikäynnit. Vapaaehtoisten rekrytointi ja tukeminen ovat kaikkien tehtäväalueiden asia, diakoniassa erityisesti läheisauttaminen. Diakoniatyötä tehdään yhteistyössä muiden kirkollisten ja diakoniaa lähellä olevien toimijoiden kanssa.

Toimintamuodot:

- Kotikäynnit, vastaanottotyö, tapaamiset muualla, asiakastyö, palveluohjaus, taloudellinen avustus Rautalammin seurakunnan taloudellisen avustamisen ohjeistuksen mukaisesti. Tarvittaessa tukea haetaan kirkon diakoniarahaston ja Kotimaanavun kautta.
- Rautalammin seurakunta on mukana ESR+ (Euroopan sosiaalirahasto+) hankkeessa, jonka avulla voidaan tukea alueen vähävaraisia. Hankkeen kautta saadaan jaettavaksi Aineellisen avun maksukortteja, joilla apua tarvitsevat voivat hankkia välttämättömiä elintarvikkeita ja päivittäistavaroita. Maksukortin arvo on 40 euroa ja niitä on jaettavana rajallisesti.
- Ruokajakelu. Kaupoista tulleiden ruokien jakelu ja ruokailu järjestetään keran kuukaudessa.
- Vierailut eri toimipaikoissa, kuten kouluilla, hoitokodeissa.
- Hartaudet hoitokodeissa kaksi kertaa vuodessa.
- Vanhusten ja kehitysvammaisten kirkot jumalanpalvelussuunnitelman mukaan.

- Yhteiset syntymäpäiväjuhlat 18, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 75, 80, 85, 90 ja yli 90 vuotta täyttävälle ja heidän läheisilleen. Syntymäpäiväsankareille lähetetään onnittelukortit sekä kutsut yhteisille juhlille. Onnittelukäyntejä tehdään pyydettyessä.
- Pakolaistoiminnassa tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.
- Kehitysvammaisten leiri kesällä.
- Päihdekuntoutujien leiripäivät yhteistyössä Suonenjoen seurakunnan kanssa.
- Pilkepiiri ja keskustelu-nuotiopiiri
- Isojen poikien toiminta, kuntosali ja sauna kerran viikossa.
- Sururyhmä omaisensa menettäneille kevätkaudella.
- Yhteisvastuukeräys. Avausmessu järjestetään helmikuussa. Keräys toteutetaan lipaskeräyksenä. Lisäksi järjestetään myyjäisiä ja/tai tapahtumia. Vuoden 2026 Yhteisvastuukeräyksen teemana on vanhusten pelko pärjäämisestä ja sen ehkäiseminen.
- Varainkeruu. Järjestetään hyväntekeväisyystapahtuma (hyväntekeväisyyskävely) sekä joululahjakeräys. Haetaan avustuksia esim. perheiden kesälomaretkiin ja jouluruokailuihin.
- Osallistuminen rippikouluun, isoskoulutukseen, perhekerhoon.
- Vanhustenviikkoa suunnitellaan yhdessä muiden tahojen kanssa, esim. koulun, kunnan, järjestöjen kanssa.
- Diakonian joulujuhla joulukuussa: viikkomessu, jouluruokailu ja ruokajakelu.
- Yhteistyötä tehdään useiden tahojen kanssa, mm. Suonenjoen seurakunta, SPR, Rautalammin kunta, hyvinvointialueen toimijat, MLL, rovastikunnan seurakunnat, Eläkeliitot, Partio, Leijonat, Leipätiimi, Martat.
- Kuuluminen kunnan vanhus- ja vammaisneuvostoon.
- Vapaaehtoinen edustaa seurakuntaa kunnan elinvoimatyöryhmässä.
- Viestinnässä käytetään erilaisia kanavia, kuten seurakunnan kotisivut, paikallislehdet, seurakunnan Facebook- ja Instagram-sivut, kunnan tapahtumakalenteri.

Sitovat tavoitteet vuonna 2026

- Erilaiset ryhmät kokoontuvat tarpeen mukaan, myös vapaaehtois pohjalta. Tarve ja resurssit kartoitetaan tapauskohtaisesti.

- Otetaan käyttöön Katrinan diakonia-asiakasrekisteri.
- Selvitetään S-ryhmän avustuskortin käyttöönoton tarvetta.
- Toimintaa ohjaa keskeinen tehtävä kutsua ja kohdata ihmisiä heidän arjessaan. Tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä ja vahvistaa kokemusta siitä, että seurakunta kuuluu jokaisen elämään – sunnuntaisin, arjessa, naapurustossa ja arjen pienissä hetkissä. Tuetaan yhteisöllisyyttä tarjoamalla tiloja ja välineitä ryhmille sekä kohtaamisille.

Perheneuvonta (242)

Perheneuvonta tarjoaa apua parisuhteen ja perheen vaikeuksissa sekä kriisitilanteissa terapeuttien keskusteluiden ja sielunhoidon keinoin.

Varsinaisesta perheneuvontatyöstä vastaa Kuopion seurakuntayhtymä, jonka kustannuksiin Rautalammin seurakunta sovitusti osallistuu. Rautalammin seurakunnan jäsenet saavat Kuopion perheneuvonnasta maksutonta palvelua.

Seurakunnan työntekijät (papit, diakoni ja lapsi- ja perhetyöntekijä) toimivat paikallisesti perheiden tukena eri tilanteissa.

Sairaalasielunhoito (243)

Sairaalasielunhoidosta vastaa alueellisesti Kuopion seurakuntayhtymä. Paikallisten hoivayksiköiden ja vuodeosaston (Rautalampi ja Suonenjoki) osalta seurakunnan työntekijät ovat käytettävissä.

Sielunhoito (255)

Sielunhoidon tehtävänä on sellaisten kohtaamisten järjestäminen, joilla on erityinen sielunhoidollinen luonne, mm. sururyhmätoiminta, kriisiryhmät, kahdenkeskiset luottamukselliset keskustelut.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Sururyhmän järjestäminen. Keskusteluavun ja sielunhoidollisten kohtaamisten mahdollistaminen tarjoamalla yksityistä keskusteluapua, rippiä, sairaan voitelua ja ehtoollista.

Lähetys (260)

Tehtäväalue vastaa KJ 4:4 mukaan seurakunnan lähetystyöstä ja kansainvälisestä diakoniasta. Tehtäväalueen tavoitteena on levittää evankeliumia erityisesti ei-kristittyjen keskuuteen, tuoda lähetystyön keskeistä sanomaa kaiken seurakuntatyön ytimessä seurakuntalaisten tietoisuuteen sekä rohkaista jo-kaista seurakunnan jäsentä toimimaan evankeliumin eteenpäin viejänä. Lähe-tyssihteerin tehtäviä hoitaa diakoni.

Toimintamuodot:

- Nimikkolähetien ja nimikkokohteiden taloudellinen tukeminen sopimusten mukaisesti. Nimikkolähetit ja nimikkokohteet ovat:
 - Lähetyslentojärjestö, MAF (Mission Aviation Fellowship), vapaaehtoinen kannatus
 - Vammaiset lapset ja nuoret Nepalissa, Suomen Lähetysseura, kirpputorin tuotot
 - Alueellinen hankeasiantuntija Thaimaassa, Leena Helle, Suomen Lähetysseura, määrärahat 5 000 e / v
 - Lapsi-, nuoriso- ja pyhäkoulutyö Virossa, Lähetysyhdistys Kylväjä, tavoitesumma 2 000 e
 - Raamattutyö Kiinassa, Piipliaseura, tavoitesumma 2 000 e
 - Ystävyyssseurakunta Skuoritsan tukeminen rovastikunnan kautta
- Yhteydenpito nimikkolähetien, nimikkokohteiden ja seurakunnan välillä.
- Lähetystyön pienpiiritoiminta: Sukka ja sävel.
- Lähetysrengas.
- Lähetystyön kirpputoritoiminta ympäri vuoden (tammi- ja helmikuussa suljettu).
- Kirkkokolehdit lähetystyölle kolehtisuunnitelman mukaisesti vuoden aikana.
- Lähetysjuhliin osallistuminen.
- Viron vieraat Rautalammilla huhtikuussa.
- Mukana myyjäisissä: myyntipöytä mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi Kesätreffeillä, Pestuumarkkinoilla, joulumyyjäisissä.
- Seurakuntalaisilloissa lähetystyö esillä teemakuukauden mukaisesti
- Lähetystyön oppitunnit rippikoulussa.
- Osallistuminen perhekerhoon.

- Osallistuminen rovastikunnan lähetyspyhään.
- Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuksien järjestäminen.
- Vapaaehtois pohjalta Laulava Joulukortti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

- Otetaan käyttöön "Kuukauden lähetyskohde", joka on erityisesti esillä seurakunnassa ja jonka puolesta rukoillaan. Kuukauden lähetyskohteesta tehdään materiaalipaketti, joka toimitetaan kaikille työaloille. Kaikki työalat osallistuvat materiaalin käyttöön ja esillä pitämiseen. Järjestetään myös joka toinen kuukausi seurakuntalaisilta kunkin teeman mukaisesti. Illoissa on mukana muita työaloja.

- Tammi-helmikuussa: Ystävyysseurakunta Skuoritsa
 - Maalis-huhtikuussa: Lapsi-, nuoriso- ja pyhäkoulutyö Virossa
 - Touko-kesäkuussa: Alueellinen hankeasiantuntija Thaimaassa, Leena Helle
 - Heinä-elokuussa: Vammaiset lapset ja nuoret Nepalissa
 - Syys-lokakuussa: Raamattutyö Kiinassa, Pipliaseura
 - Marras-joulukuussa: Peter ja Päivi Griffin Lähetyslentojärjestö, MAF
- Lähetysrenkaan kehittäminen

2.3 Hautaustoimi (pl 3)

Käyttötalousosa talousarvio

HAUTAUSTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	24 021,75	32 300,00	26 300,00	27 300,00	28 300,00
Korvaukset	-18,25				
Maksutuotot	24 040,00	32 300,00	26 300,00	27 300,00	28 300,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-85 479,32	-99 730,00	-93 040,00	-94 330,00	-95 620,00
Henkilöstökulut	-48 292,81	-52 110,00	-48 670,00	-49 960,00	-51 250,00
Palkat ja palkkiot	-41 286,91	-42 000,00	-39 150,00	-40 200,00	-41 250,00
Henkilösivukulut	-7 005,90	-10 110,00	-9 520,00	-9 760,00	-10 000,00
Palvelujen ostot	-27 132,48	-31 850,00	-32 000,00	-32 000,00	-32 000,00
Vuokrakulut	-141,19	-300,00	-300,00	-300,00	-300,00
Aineet ja tarvikkeet	-9 252,84	-15 270,00	-11 870,00	-11 870,00	-11 870,00
Ostot tilikauden aikana	-9 252,84	-15 270,00	-11 870,00	-11 870,00	-11 870,00
Muut toimintakulut	-660,00	-200,00	-200,00	-200,00	-200,00
Toimintakate 1	-61 457,57	-67 430,00	-66 740,00	-67 030,00	-67 320,00
Toimintakulut (sisäiset)	-52 321,19				
Sisäiset vuokrakulut	-52 321,19				
Toimintakate 2	-113 778,76	-67 430,00	-66 740,00	-67 030,00	-67 320,00
Poistot ja arvonalentumiset	-9 280,36	-9 270,00	-9 270,00	-9 270,00	-9 270,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 280,36	-9 270,00	-9 270,00	-9 270,00	-9 270,00
Laskennalliset erät	-33 560,76				
Sisäiset korkokulut	-5 730,18				
Sisäiset vyörytyserät	-27 830,58				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-156 619,88	-76 700,00	-76 010,00	-76 300,00	-76 590,00

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta (entinen yhteisövero). Valtionrahoitusta ev.lut kirkolle on hallituksen toimesta leikattu. Hautaustoimi tulee kattaa valtionrahoituksen osuudella ja hautauksesta perittävillä maksuilla (50/50).

Hautausmaahallinto (401)

Rautalammin seurakunnassa ei ole erillistä hautausmaahallintoa. Seurakunnan hallinnon sekä keskusrahaston kuluista osa jaetaan hautaustoimelle.

Hautausmaiden ylläpito (403)

Hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvät tehtävät määritellään kirkkojärjestyksen 3 luvun 58 §:n mukaisessa hautausmaan hoitosuunnitelmassa. Niitä ovat mm. hautausmaan puhtaanapito, yleishoitoon kuuluva nurmikon leikkuu, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautausalueiden hoito, vaarallisten muistomerkkien valvonta ja ilmoitusprosessi, puuston ja pensasaitojen istutukset ja niiden hoito sekä käytävien hoito ja talvikunnossapito.

Rautalammin seurakunnassa hautausmaan ja yleisten alueiden hoitoon osallistuvat työntekijät ja aliurakoitsijana kiinteistöhuoltoyhtiö.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hoitotason määrittäminen ja hoitosuunnitelman päivittäminen tehdään hautausmaaston kustannusvastaavuusselvityksen jälkeen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Kulujen kohdistaminen käydään läpi ja toteutetaan kirkkohallituksen uusimpien 2025 ohjeiden mukaisesti. Vaarallisten muistomerkkien ja hoitamattomien hautojen ilmoittamista tehostetaan.

Hautausmaaston ohjesääntö päivitetään.

Hautaaminen (404)

Hautaamiseen liittyviä tehtäviä ovat hautausjärjestelyistä sopiminen, hautauslupien valvonta, haudan luovuttamiseen ja oikeuteen tulla haudatuksi hautausmaahan liittyvät hallintotehtävät, hautakirjanpito, kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen mukaiset ilmoitukset, haudan avaaminen, peittäminen ja kummun kunnostus, vainajan siirtäminen seurakunnan tiloissa ja hautausmaalla, tuhkan maahan kätkeminen, sirottelu sekä sijoittaminen kolumbaarioon.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hautojen hallinta-aikojen seuranta. Hautausmaksujen tarkentaminen suosituk-
sen mukaiselle tasolle.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Kulujen kohdistaminen käydään läpi ja toteutetaan kirkkohallituksen uusimpien
2025 ohjeiden mukaisena. Hinnastoa päivitetään selvityksen jälkeen.

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöresurssit/toimitilat:

Hautustoimen tehtävät eivät tulevaisuudessa vähene vaan lisääntyvät väes-
tön ikääntyessä. Tehtäviä tullaan arvioimaan tarkemmin tulevina vuosina.

Vainajasäilytys (406)

Rautalammin seurakunnassa pyritään vaikuttamaan siihen, ettei aika kuole-
masta hautaamiseen muodostu liian pitkäksi. Vainajasäilytys on välttämätön
hautaamiseen liittyvä palvelu, josta peritään lähellä omakustannushintaa oleva
maksu. Kylmäsäilytystilojen kapasiteetti on toistaiseksi riittänyt tarpeeseen
nähdessä hyvin.

Vainajasäilytykseen liittyviä tehtäviä ovat tilojen yllä- ja kunnossapito ja puh-
taanapito, kylmälaitteiden toiminnan valvonta, vainajien siirroista sopiminen,
vainajakylmiön käytön valvonta, vainajien näyttöjen järjestäminen sekä vai-
najien säilytystä ja siirtoja koskeva kirjanpito.

Krematoriot (407)

Rautalammin seurakunnassa ei ole omaa krematoriota.

Haudanhoitosopimukset (405)

Rautalammin seurakunnalla on erillinen hautainhoitorahasto.

2.4 Kiinteistötoimi (pl 4)

Käyttötalousosa talousarvio

KIINTEISTÖTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	339 733,72	216 100,00	218 000,00	218 000,00	218 000,00
Myyntituotot	202,88	400,00	400,00	400,00	400,00
Maksutuotot	600,00	1 200,00	2 600,00	2 600,00	2 600,00
Vuokratuotot	51 731,92	54 500,00	55 000,00	55 000,00	55 000,00
Metsätalouden tuotot	287 198,92	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00
Tuet ja avustukset	0,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-310 179,14	-260 250,00	-209 580,00	-212 260,00	-212 710,00
Henkilöstökulut	-17 705,76	-23 030,00	-12 870,00	-13 550,00	-14 000,00
Palkat ja palkkiot	-15 035,56	-18 550,00	-10 300,00	-10 800,00	-11 100,00
Henkilösivukulut	-2 670,20	-4 480,00	-2 570,00	-2 750,00	-2 900,00
Palvelujen ostot	-149 400,61	-104 000,00	-79 760,00	-81 760,00	-81 760,00
Investointi	0,00				
Vuokrakulut	-14 691,89	-14 000,00	-5 300,00	-5 300,00	-5 300,00
Aineet ja tarvikkeet	-86 168,96	-88 920,00	-80 350,00	-80 350,00	-80 350,00
Ostot tilikauden aikana	-86 168,96	-88 920,00	-80 350,00	-80 350,00	-80 350,00
Muut toimintakulut	-42 211,92	-30 300,00	-31 300,00	-31 300,00	-31 300,00
Toimintakate 1	29 554,58	-44 150,00	8 420,00	5 740,00	5 290,00
Toimintatuotot (sisäiset)	407 504,97				
Sisäiset tuotot	407 504,97				
Toimintakate 2	437 059,55	-44 150,00	8 420,00	5 740,00	5 290,00
Poistot ja arvonalentumiset	-97 257,73	-75 097,00	-79 404,00	-79 404,00	-79 404,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-58 801,88	-71 097,00	-79 404,00	-79 404,00	-79 404,00
Kertaluonteiset poistot	-38 455,85	-4 000,00			
Laskennalliset erät	-83 260,04				
Sisäiset korkokulut	-70 901,36				
Sisäiset vyörytyserät	-12 358,68				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	256 541,78	-119 247,00	-70 984,00	-73 664,00	-74 114,00

Kiinteistötoimi huolehtii seurakunnan kiinteän omaisuuden hoidosta mahdollisimman hyvin ja korjaustarpeisiin nopeasti reagoiden.

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakunnallista toimintaa ylläpitämällä ja korjaamalla seurakunnan omistamia rakennuksia ja muuta kiinteää omaisuutta. Kiinteistötoimi toteuttaa kiinteistötoimen tehtäviä kirkkovaltuuston hyväksymän kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kiinteistöhallinto (501)

Rautalammin seurakunnassa ei ole erillistä kiinteistöhallintoa, minkä vuoksi tähän kirjataan kiinteistötoimelle kuuluva osuus hallintokuluista.

Kirkko ja kellotapuli (502)

Kirkko on peruskorjattu 2009 ja tekniikkaa on jouduttu uusimaan mm. paloturvallisuuden osalta 2023-2024, kirkonkellojen soittojärjestelmä 2024 ja kaukolämmön automatiikan korjaus 2025. Kellotapulिन yläosan korjausmaalaus on talousarvion investointiosassa vuodelle 2026, mutta rahoitus vaatii kertaluonteisia eriä. Muita investointeja ei ole 3-vuotissuunnitelmassa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Etenkin talvikaudella kiinteistökierrosten havainnointi, säästötoimet ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Lämmityksen etähallinnan ja automatiikan maksimaalinen hyödyntäminen. Kiinteistökierrosten havainnoinnin ja raportoinnin tehostaminen. Lumien poisto ongelmakohdista.

Siunauskappeli (504)

Siunauskappeli sisältää vainajatilat (hautaustoimi) sekä seurakunnalliset tilat.

Kappelia ei ole liitetty kaukolämpöön, vaan putkien vaatiman peruslämmön lisäksi lämmitys tapahtuu ns. säteilylämmittimin vain tarvittaessa. Siunauskappelissa tapahtuvan toiminnan siirtämistä pysyvästi muihin seurakunnan tiloihin ei ole 3-vuotissuunnitelmassa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kiinteistökierrosten havainnoinnin ja raportoinnin tehostaminen, säästötoimet ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Lahonneiden ikkunautojen kunnostaminen. Lumien poistaminen ongelmakohdista. Rakennuksen kunnon ylläpitäminen.

Seurakuntatalo (506)

Seurakuntatalo peruskorjattiin laajasti 2024, samalla purettiin huonokuntoinen asuntosiiپی. Tätä ennen oli mm. uusittu ovet ja ikkunat, tehty tasakattomuutos, uusittu ilmanvaihto ja liitytty kaukolämpöön. Kaikki toiminta päätearkistoa lukuun ottamatta keskitettiin sovitun aikataulun mukaisesti 30.9.2025 seurakuntatalolle. Sitä ennen tehtiin sovitusti mittava arkistojen siivous ja järjestäminen.

Remontin yhteydessä uusittiin myös AV- ja hälytystekniikkaa ja tehtiin välttämättömiä kalustehankintoja. 3-vuotissuunnitelmassa ei investointeja eikä merkittäviä hankintoja seurakuntatalolle.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kiinteistökierrosten havainnoinnin ja raportoinnin tehostaminen, säästötoimet ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Schneiderin etävalvontayksikön maksimaalinen hyödyntäminen ja kunnan kanssa tehtävä yhteistyö mobiilihälytysvalvonnassa. Takuuaikainen havainnointi ja mahdollisten puutteiden ja ongelmien johdosta toimenpiteet urakoitsijan suuntaan.

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet

Seurakunta omistaa yhden (2h) asunnon hallinnointiin oikeuttavat osakkeet Asunto-osakeyhtiö Herrankukkarossa. Asunnon kylpyhuoneessa on havaittu laatoituksessa irtoamista, joka ei nykyisessä käytössä ole aiheuttamassa rakenteille kosteusvaurioita. Yhtiökokous selvittää isännöintipalveluiden siirtämistä isännöintitoimistolle nykyisen järjestelyn sijaan.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Asunnon tulevaisuutta täytyy pohtia osana kiinteistöstrategian päivitystä.

Sitovat toiminnan tavoitteet: Osakkeenomistajan tehtävät.

Muut rakennukset (509)

Martinniemen mökki, kirpputorimökki ja virastotalo (päätearkistoholvi, vuokralla)

3-vuotissuunnitelmaan ei sisälly investointeja tai merkittäviä hankintoja.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Tarkoituksenmukainen käyttö, ylläpito ja vuokraus.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Martinniemen myynnin edistäminen ja toimeksiannon uusiminen. Ent. virastotalon holvin vuokraus päätearkistolle jatkuu.

Metsätalous (510)

Seurakunnalla on maata, jossa noin 80 maanvuokralaista, ja metsää yhteensä n. 1200 ha. Seurakunta tekee yhteistyötä mm MHY:n kanssa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Metsätalouden harjoittaminen kestäväällä, tehokkaalla tavalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Metsätaloussuunnitelman laatiminen vuosille 2027-2036.

2.5 Rahoitustoimi (pl 5)

Käyttötalousosa talousarvio

RAHOITUSTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakulut (ulkoiset)	-12 095,74	-1 000,00	-400,00	-400,00	-400,00
Palvelujen ostot	-500,00	-400,00	-400,00	-400,00	-400,00
Muut toimintakulut	-11 595,74	-600,00			
Toimintakate 1	-12 095,74	-1 000,00	-400,00	-400,00	-400,00
Toimintakate 2	-12 095,74	-1 000,00	-400,00	-400,00	-400,00
Laskennalliset erät	54 461,51				
Sisäiset vyörytyserät	54 461,51				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	42 365,77	-1 000,00	-400,00	-400,00	-400,00

Rahoitustoimeen kuuluvat perintäkulut – ja viivästyskorot. Lainojen korot ovat tuloslaskelmaosassa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Perinnän tehostaminen automatisoimalla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Perintäyhteistyökumppanin valinta ja käyttöönotto.

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, ja edellisen tilinpäätöksen sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Talousarvion verotuloarvio on Kirkkohallituksen verotuloennusteen (05/2025) mukainen. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa.

Talousarvio on suunniteltu n 82 000 euroa alijäämäiseksi. Vanhoihin poistoihin ei ole suunniteltu muutoksia, poistoaikojen lyhentäminen lisäisi alijäämää. Kuluvan 2025 vuoden alijäämäksi on budjetoitu talousarviossa 148 000 euroa, johon kirkollisverotuloa on arvioitu 601 teur varovaisuusperiaattella. Kirkollisverotulo 2025 tulee ylittymään n. 30 teur. Tilinpäätösennusteen merkittävin epävarmuustekijä on, ettei sote-verouudistuksen lopullista vaikutusta kuluvan vuoden verokertymään vielä tiedetä, mutta kertaluonteisen harkinnanvaraisen avustuksen (90000 eur) 2025 tilinpäätöksen tulosarvio olemaan alle 50 teur alijäämäinen. Talousarvion 2026 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on n 6000 euroa ylijäämäinen ja tulos n 82 000 alijäämäinen.

1.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma seurakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	824 377,49	270 890,00	267 090,00	269 840,00	269 190,00
Korvaukset	36 654,19	9 100,00	11 100,00	11 400,00	11 700,00
Myyntituotot	3 132,88	1 800,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Maksutuotot	30 380,58	38 790,00	32 690,00	35 640,00	34 690,00
Vuokratuotot	51 731,92	54 500,00	55 000,00	55 000,00	55 000,00
Metsätalouden tuotot	287 198,92	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00
Kolehdit, ker ja lahjoitusvarat	3 244,93	2 600,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00
Tuet ja avustukset	4 494,10	4 000,00	4 800,00	4 300,00	4 300,00
Muut toimintatuotot	35,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Sisäiset tuotot	407 504,97				
Toimintakulut	-1 447 831,44	-935 190,00	-910 210,00	-920 210,00	-925 620,00
Henkilöstökulut	-504 886,69	-474 170,00	-489 380,00	-499 980,00	-512 090,00
Palkat ja palkkiot	-419 080,74	-382 180,00	-394 050,00	-403 250,00	-413 940,00
Henkilösivukulut	-93 066,85	-91 990,00	-95 330,00	-96 730,00	-98 150,00
Henkilökulujen oikaisuerät	7 260,90				
Palvelujen ostot	-306 704,75	-256 020,00	-235 930,00	-234 380,00	-229 180,00
Vuokratulut	-21 013,68	-20 800,00	-12 600,00	-12 600,00	-12 600,00
Sisäiset vuokratulut	-407 504,97				
Aineet ja tarvikkeet	-127 894,29	-130 500,00	-119 150,00	-120 100,00	-118 600,00
Ostot tilikauden aikana	-127 894,29	-130 500,00	-119 150,00	-120 100,00	-118 600,00
Annetut avustukset	-26 134,82	-21 100,00	-20 800,00	-20 800,00	-20 800,00
Muut toimintakulut	-53 692,24	-32 600,00	-32 350,00	-32 350,00	-32 350,00
TOIMINTAKATE	-623 453,95	-664 300,00	-643 120,00	-650 370,00	-656 430,00
Kirkollisverotulot	623 737,14	601 000,00	645 000,00	653 000,00	661 000,00
Valtionrahoitus	60 609,96	62 000,00	68 000,00	68 000,00	68 000,00
Verotuskulut	-8 225,51	-9 000,00	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00
Kirkon rahastomaksut	-46 236,00	-47 000,00	-49 000,00	-49 000,00	-49 000,00
Toiminta-avustukset	100 000,00				
Rahoitustuotot ja -kulut	-122,75	-6 100,00	-7 300,00	-7 300,00	-7 300,00
Korkotuotot	12 491,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Sisäiset korkotuotot	78 197,02				
Korkokulut	-12 614,62	-9 800,00	-11 000,00	-11 000,00	-11 000,00
Muut rahoituskulut		-300,00	-300,00	-300,00	-300,00
Sisäiset korkokulut	-78 197,02				
VUOSIKATE	106 308,89	-63 400,00	6 080,00	6 830,00	8 770,00
Poistot ja arvonalentumiset	-106 538,09	-84 367,00	-88 674,00	-88 674,00	-88 674,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-68 082,24	-80 367,00	-88 674,00	-88 674,00	-88 674,00
Kertaluonteiset poistot	-38 455,85	-4 000,00			
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00		200,00	200,00	200,00
Tuotot	24 196,20				
Kulut	-22 135,35				
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 060,85		200,00	200,00	200,00
TILIKAUDEN TULOS	-229,20	-147 767,00	-82 394,00	-81 644,00	-79 704,00
Tilikauden alijäämä	-229,20	-147 767,00	-82 394,00	-81 644,00	-79 704,00

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Seurakunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi investointeihin tarvitaan kertaluonteista tuloa, joita ilman investointia voidaan joutua siirtämään.

Investointihankkeiden vaikutus käyttötalouteen on huomioitu käyttötalousosan poistoissa.

Suunnittelukauden merkittävin investointi on vanhan kellotapulien yläosan kunnostusmaalaus. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 15 teur. Investoinnin hankintamenojen jaksottamista voidaan tarkistaa kokonaiskustannusarvion rajoissa talousarviossa, tilinpäätöksen yhteydessä tai erillisellä kirkkovaltuuston tekemällä talousarvion muutospäätöksellä.

Rautalammin kirkon kellotapuli on kirkkolailta suojeltu kirkko ja sen peruskorjaus on tärkeää sekä seurakunnallisen toiminnan että kirkon kulttuuriperinnön säilyttämisen kannalta.

4.2 Investointiosa hankkeittain

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Investointiosa talousarvio

Seurakunta: 3072 - Rautalammin seurakunta | Segmentti: 307201 - Rautalammin seurakunta | Vuosi: 2026

Tilaus	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
1000359 - Metsäautotie Pärsnän tila		-22 300,26				
1000482 - Metsäliitto perusosuus		-30 000,00				
2000316 - Seurakuntatalon ikkuna- ja ovi-remontti		-61 786,40				
2000673 - Siunauskappelin ulkoportaat		-14 830,23				
2006830 - Sprinkler-järjestelmän pullot	-3 000,00	-11 900,44				
2008252 - Sprinkler 10 v huolto		-12 542,00				
2009087 - Seurakuntatalon kunnostus	-630 000,00	-86 026,25				
2012886 - Seurakuntatalon peruskunnostus		-572 860,00				
2009090 - Traktori hautausmaa	-15 000,00	-56 393,00				
2009092 - Tapulin ja kirkon korjausmaalaus	-24 000,00			-15 000,00		
2009407 - Palohälytinjärjestelmä kirkko		-19 219,42				
2010567 - Varavirtalähde		-27 715,56				
2012854 - Sprinklerjärjestelmän kunnostus	-65 000,00	-61 000,00				
Yhteensä	-737 000,00	-976 573,56		-15 000,00		

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

Rahoituslaskelma	Toteuma 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tulorahoitus	30 140,26	6 080,00	6830	8770
Vuosikate	30 140,26	6 080,00	6830	8770
Investoinnit		-15 000,00		
Investointimenot		-15 000,00		
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	30 140,26	-8 920,00	6830	8770
Lainakannan muutokset	70 000,00			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100 000,00	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-30 000,00	0	0	-10000
Muut maksuvalmiuden muutokset	70 000,00	-8920	6830	-1230
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 611,73			
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1 998,81	-1500	-1500	-1500
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-118 593,92	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	0,00			
Rahavarojen muutos	102 139,07	-10 420,00	5330	-2730
Rahavarojen muutos (tase)				

VI Yhteenvetotaulukko

Yhteenvetotaulukko sitovista eristä

Sitovat erät					TA	toteuma-arvio	TA
					2025	2025	2026
Käyttötalousosa							
Ulkoisen toimintakate					-664300	-674000	-643120
Tuloslaskelmaosa							
Kirkollisvero					601000	630000	645000
Valtionrahoitus					62000	76000	68000
Kirkon rahastomaksut					47000	48000	49000
Avustukset						90000	
Investointiosa							
Hanke 1							15000
Rahoitusosa							
Antolainauksen muutos							
Ottolainauksen muutos						70000	0

VII Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahasto huolehtii seurakunnan hoidossa olevista haudoista.

Rahaston maksutuotot tulevat vuosittain tehtävistä kesähoitosopimuksista ja pitkäaikaissopimusten vuosijaksotuksesta.

Toimintakulut pitävät sisällään ostopalvelut ja hallintokulut, yhden kokoaikaisen kausityöntekijän 4 kk:n palkkakuluista 90%, sekä tarvittaessa osa-aikaisen apulaisen 2 viikon palkat sekä aineet ja tarvikkeet kuten kukat ja multa.

Korkotuotot ovat seurakunnan maksamat korot lainasta HHR:lle yleisen korkotason mukaisesti.

Hautainhoitorahasto tuloslaskelma	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	23 467,20	19 200,00	22 150,00	22 150,00	22 150,00
Maksutuotot	23 467,20	19 200,00	22 150,00	22 150,00	22 150,00
Toimintakulut	-22 135,35	-21 630,00	-23 350,00	-23 350,00	-23 350,00
Henkilöstökulut	-10 034,67	-11 030,00	-12 050,00	-12 390,00	-12 730,00
Palkat ja palkkiot	-8 414,42	-8 900,00	-9 500,00	-9 700,00	-9 900,00
Henkilösivukulut	-1 620,25	-2 130,00	-2 550,00	-2 690,00	-2 830,00
Palvelujen ostot	-8 342,18	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00
Aineet ja tarvikkeet	-3 758,50	-3 400,00	-4 100,00	-3 760,00	-3 420,00
Ostot tilikauden aikana	-3 758,50	-3 400,00	-4 100,00	-3 760,00	-3 420,00
TOIMINTAKATE	1 331,85	-2 430,00	-1 200,00	-1 200,00	-1 200,00
Rahoitustuotot- ja kulut	729,00	600,00	1 400,00	1 400,00	1 400,00
Korkotuotot	729,00	600,00	1 400,00	1 400,00	1 400,00
VUOSIKATE	2 060,85	-1 830,00	200,00	200,00	200,00
TILIKAUDEN TULOS	2 060,85	-1 830,00	200,00	200,00	200,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 060,85	-1 830,00	200,00	200,00	200,00

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kustannustehokkuus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Hoitohautojen hoitotason säilyttäminen hyvällä tasolla.